

HE laiksi ympäristönsuojelu- ja vesiasioiden käsittelystä aluehallintovirastossa annetun lain muuttamisesta

Nettonollateollisuuden hankkeiden yhteyspisteviranomaisen nimeäminen sekä strategisten nettonollahankkeiden etusija AVIn ympäristö- ja vesilupakäsittelyssä

Ympäristövaliokunta 7.2.2025

Sami Rinne, YM / Ilmasto- ja ympäristönsuojeluosasto

Taustaa

- EU:n nettonollateollisuuden asetus (Net Zero Industry Act, NZIA) tuli voimaan 29.6.2024
- Asetuksella pyritään varmistamaan, että EU:ssa rakennetaan nopeasti lisää **niiden teknologioiden, laitteiden ja komponenttien valmistuskapasiteettia, joita tarvitaan hiilineutraalin edullisen energian tuottamiseksi** energiantensiivisille teollisuudenaloille
- Asetuksessa säädetään mm.
 - Velvollisuus nimetä kansallinen yhteyspisteviranomainen viimeistään 30.12.2024
 - Yhteyspisteviranomaisen tehtävistä liittyen nettonollateollisuuden valmistushankkeiden lupamenettelyihin
 - Määraaikoja nettonollateknologian valmistushankkeiden lupamenettelyn kestolle
 - Strategisten nettonollahankkeiden ensisijaisesta asemasta viranomaiskäsitelyissä
- Hyvin samantyyppinen on EU:n kriittisten raaka-aineiden asetus (Critical Raw Materials Act, CRMA), jonka toimeenpanoa koskeva vastaavanlainen HE oli eduskunnan käsittelyssä äskettäin

Nettonollateknologioiden määritelmä

Nettonollateknologiat: NZIA-asetuksen 4 artiklassa lueteltuja teknologioita, kun ne ovat lopputuotteita, erityisiä komponentteja tai erityisiä koneita, joita käytetään ensisijaisesti kyseisten tuotteiden tuotantoon:

Aurinkoteknologiat, mukaan lukien aurinkosähkö-, aurinkolämpösähkö- ja aurinkolämpöteknologiat; maatuuliteknologiat ja merellä tuotettavan uusiutuvan energian teknologiat; akkuteknologiat ja energian varastointitekologiat; lämpöpumput ja geotermiset energiateknologiat; vetyteknologiat, mukaan lukien elektrolyysilaitteet ja polttokennot; kestävät biokaasu- ja biometaanitekologiat; hiilidioksidin talteenotto- ja varastointitekologiat; sähköverkkoteknologiat, mukaan lukien liikenteen sähkölatausteknologiat ja verkon digitalisointitekologiat; ydinfissioenergiateknologiat, mukaan lukien ydinpolttoainekiertoteknologiat; kestävien vaihtoehtoisten polttoaineiden teknologiat; vesivoimateknologiat; uusiutuvan energian teknologiat, jotka eivät kuulu edellä oleviin luokkiin; energijärjestelmään liittyvät energiatehokkuusteknologiat, mukaan lukien lämpöverkkoteknologiat; muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden teknologiat; bioteknologian ilmasto- ja energiaratkaisut; hiilestä irtautumiseen tähtäävät muutosvoimaiset teollisuusteknologiat, jotka eivät kuulu edellä oleviin luokkiin; hiilidioksidin kuljetus- ja hyödyntämisteknologiat; liikenteen tuuli- ja sähköavusteiset teknologiat, sekä ydinteknologiat, jotka eivät kuulu edellä oleviin luokkiin

Nettonollateknologian valmistushankkeita esimerkiksi: tuulivoimalan siipiä, aurinkopaneeleita tai akkumateriaaleja valmistava laitos

Strateginen nettonollahanke: Nettonollateknologian valmistushanke, hiilidioksidin talteenotto-, varastointi- tai kuljetusinfrastruktuurihanke, jolle jäsenvaltio on tunnustanut strategisen hankkeen aseman

Hallituksen esityksen sisältö 1/3

Kansallinen yhteyspisteviranomainen

- Yhteyspisteviranomaiseksi nimettäisiin Itä-Suomen aluehallintovirasto
 - Tarkoituksena on, että Yhden luukun palvelujen lainsäädäntöhankeessa (YLP) yhteyspisteviranomaisen tehtävä säädetään Lupa- ja valvontavirastolle, joka aloittaisi toimintansa 1.1.2026
- Yhteyspisteviranomainen toimii hankkeen toteuttajan ainoana yhteyspisteenä ja on vastuussa nettonollateollisuuden hankkeiden lupamenettelyjen yhteensovittamisesta
- Yhteyspisteviranomaisen on autettava hankkeen toteuttajaa ymmärtämään lupamenettelyn kannalta merkityksellisiä hallinnollisia seikkoja ja annettava tietoja nettonollateollisuuden hankkeiden kannalta merkityksellisistä hallinnollista menettelyistä

Hallituksen esityksen sisältö 2/3

Nettonollateollisuuden hankkeiden lupamenettelyjen määräajat

- Säädetäisiin yhteyspisteviranomaiselle velvollisuus seurata asetuksessa hankkeiden lupakäsittelylle säädettyjä määräaikoja ja mahdollisuus niiden pidentämiseen asetuksessa säädetyin edellytyksin
- Tehtävän toteuttamiseksi säädetäisiin yhteyspisteen tiedonsaantioikeudesta käsittelyssä oleviin ja olleisiin lupa-asioihin salassapitosäännösten estämättä
- Toimivaltaisen lupaviranomaisen olisi huolehdittava ajantasaisten tietojen toimittamisesta yhteyspisteviranomaiselle

Hallituksen esityksen sisältö 3/3

Strategisten nettonollahankkeiden etusija aluehallintoviraston lupakäsittelyssä

- Asetuksen mukaan strategisille nettonollahankkeille tulee osoittaa etusija hallinnollisissa ja tuomioistuinprosesseissa, jos tällainen etusijamenettely sisältyy kansalliseen lainsäädäntöön
- Kansallisesti on säädetty eräiden vihreän siirtymän hankkeiden etusijasta aluehallintoviraston ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaisissa lupamenettelyissä
- Esityksellä säädettäisiin vastaava etusija strategisille nettonollahankkeille
- Johtaa käytännössä etusijaan myös valitusten käsittelyssä hallinto-oikeuksissa

Lisätietoja

Sami Rinne

Neuvotteleva virkamies, ympäristöministeriö

puh. 0295 250 361

etunimi.sukunimi@gov.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the
Environment

